

Suomalais-venäläinen KULTTUURIFOORUMI

www.kultforum.org
www.kultforum.natm.ru

Suomalaisen partnerin yhteistyöehdotus

Täyttäkää lomake sähköisesti ja palauttakaa se sähköpostin liitetiedostona.
Lomake julkaistaan kulttuurifoorumin Internet-sivuilla: www.kultforum.org

Hankenumero: **78/2006** (vastaanottaja täyttää)

1. Partnerin yhteystiedot	
a) Yhteisö, jota suomalainen partneri edustaa:	
Virallinen nimi	Mikroliitti Oy
Postiosoite	Iivisniemenkatu 2 b, 02260 Espoo
Puhelin	+358 (0)9-4208852
Faksi	-
Sähköposti	Timo.Jussila@mikroliitti.fi
www-sivut	www.mikroliitti.fi
b) Yhteyshenkilö partneriasiassa:	
Tehtävänimike/ammatti	arkeologi
Sukunimi, etunimi	Jussila, Timo
Yhteystiedot, jos eri kuin yllä	
2. Lääni	
☒ Etelä-Suomi ☐ Länsi-Suomi ☐ Itä-Suomi ☐ Oulu ☐ Lappi ☐ Ahvenanmaa	
3. Suomalaisen partnerin toimiala (lyhyesti)	
Museo ja tutkimus	
4. Muut hankkeeseen osallistuvat suomalaiset tai EU-partnerit	
Yhteisön ja yhteyshenkilön tiedot:	
Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, museonjohtaja (arkeologi) Jouko Aroaho	
5. Ehdotetun hankkeen toimiala/toimialat (yksi tai useampi vaihtoehto)	
☐ Kuvataide ☐ Elokuvataide, mediataide ☐ Virtuaali-, Internet-, multimediahankkeet ☐ Musiikki ☐ Tanssi ☐ Äänitaide ☐ Teatteri ☐ Nukketeatteri	☐ Lasten kulttuuri ☐ Perinnekulttuuri, kansanperinne ☒ Museoala, museotoimi ☐ Sotahistoria ☐ Koulutusyhteistyö, lapset ☐ Koulutusyhteistyö, nuoret ☐ Koulutusyhteistyö, aikuiset ☐ Koulutusyhteistyö, erityisryhmät

☐ Sirkus	☐ Ammatillinen koulutus
☐ Performanssi	☐ Nuorisoyhteistyö
☐ Muu näyttämötaide	☐ Kulttuurivaihto
☐ Kirjallisuus, kirjoittaminen	☐ Taiteilija-, esiintyjäryhmien vaihto
☐ Kirjastotoimi	☒ Näyttelyvaihto, näyttelytuotanto
☐ Kulttuurihallinto	☒ Asiantuntijayhteistyö
☐ Kulttuurimatkailu	☒ Tutkimus
☐ Arkkitehtuuri, muotoilu, ympäristötaide	☐ Kulttuuritapahtumat, festivaalit
☐ Käsityöt, taidekäsityö	☐ Muu/Mikä?

6. Kuvaus hanke-ehdotuksesta (ks. ohjeet)

Muinaistutkimus ja sen tulosten julkaisu esitelminä, tutkielminä ja aineiston esittelyinä (näyttelyinä).

Hankkeen tavoitteet ja kohderyhmä

Hankkeessa tutkitaan Suomen ja Karjalan Tasavallan varhaisinta jääkauden jälkeistä asutusta – yhteistä esihistoriaa sen syntyvaiheessa, ennen alueellista eriytymistä.

Arkeologisin menetelmin selvitetään, milloin vanhin pioneeriasutus on saapunut nykyisten Pohjois-Savon ja Karjalan Tasavallan alueille. Edelleen tutkitaan, mitkä alueet on asutettu ensin ja milloin. Tärkeitä selvitettäviä kysymyksiä ovat lisäksi, miltä maantieteelliseltä alueelta ja minkä kulttuurin tai kulttuurien piiristä uudet asukkaat ovat alueillemme saapuneet.

Tavoitteena on että Kuopion kulttuurihistoriallinen museo ja vastaava partneri Venäjällä kehittyvät hankkeessa alueen varhaisasutuksen erityisesti asiantuntijaorganisaatioiksi ja –keskuksiksi, kyseisellä itä-länsi suuntaisella maantieteellisellä vyöhykkeellä. Tuloksena ovat yhteiset näyttelyt ja julkaisut, tutkijavaihto, sekä tiedon ja taitojen jakaminen, välittäminen ja jalostaminen eri organisaatioiden ja tahojen käytettäväksi.

Tutkimuksen tulokset esitellään tiedeyhteisölle suomalaisissa ja venäläisissä sekä kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa. Suurelle yleisölle tietoa pioneeriasutuksen vaiheista välitetään tiedotusvälineiden kautta sekä esitellään lisäksi osapuolten internet – sivustoilla. Multimedian valmistaminen aiheesta ja näyttelyiden kokoaminen ovat tapoja, joilla uutta tietoa varhaisasutuksen vaiheista voidaan esitellä mm. koululaisille ja opiskelijoille. Saatua tietotaitoa voidaan edelleen jalostaa matkailuhankkeiden ja -yrittäjien käyttöön.

Hankkeen toteutus

Molemmat osapuolet kartoittavat tahoillaan yksityiskohtaisesti ja yhteismitallisesti, mitä nykyinen arkeologinen tutkimus tietää pioneeriasutuksesta yhtäältä Pohjois-Savossa ja toisaalta Karjalan Tasavallassa. Karjalan alueella kysymykseen tulevat lähinnä Laatokan pohjoisrannikko ja Äänisjärven luoteispuolen rannat. Tilannekartoituksen jälkeen valitaan maantieteellisesti, topografisesti ja vesistöhistoriallisesti potentiaalisimmat alueet. Jatkoanalyysissä selvitetään huolellisesti, millaiset paikalliset vesistövaiheet olivat pian jääkauden jälkeen. Lisäksi tehdään mahdollisimman tarkka kartta-analyysi, joka osaltaan ohjaa tulevaa kenttätutkimusta. Työhön kuuluu myös laboratoriotutkimuksia sekä tutkimusten ja tulosten raportointi.

Karjalan Tasavallassa kenttätutkimus painottuu uusien, ennestään tuntemattomien asuinpaikkojen inventointiin. Venäläiseen inventointikäytäntöön kuuluu osana toimenpiteitä (kuten koeruutujen kaivaminen ja dokumentointi), jotka Suomessa yleensä tulevat mukaan

vasta jatkotutkimuksissa. Tässä yhteydessä venäläinen käytäntö palvelee hyvin tarkoitustamme, jonka yksi keskeisiä tehtäviä on saada riittävän hyviä ja hyvin dokumentoituja ajoitusnäytteitä AMS-radiohiiliajoitusta varten. Toinen tärkeä tehtävä on asuinpaikkojen korkeuden vaaitseminen rannansiirtymisajoitusta varten. Ajoitusmenetelmät ovat toisistaan riippumattomia, ja yhdessä ne antavat erittäin luotettavan tuloksen.

Pohjois-Savossa etsitään pioneeriasuinpaikkoja maantieteellisesti kohdennetusti. Kenttätutkimuksen pääpaino on arkeologisten koekaivausten ja maastotutkimusten toteuttamisessa. Niissä pyritään löytämään radiohiiliajoitukseen soveltuvia näytteitä. Lisäksi etsitään esineitä, jotka kertovat teknologiasta, elinkeinoista ja kulttuurisuhteista. Kehitetään yhteisiä, alueelle erityisesti sopivia työ- ja tutkimusmenetelmiä, sekä yhteistyömuotoja.

Venäläisen yhteistyökumppanin rooli ja saama hyöty

Hankkeessa toteutetaan tutkijavaihtoa, jossa yksi tärkeä osa on tutkimustiedon keskinäinen jakaminen. Sen myötä välitetään suomalaista tietotaitoa venäläiselle osapuolelle. Kenttätutkimusten aikana suomalaiset ja venäläiset arkeologit työskentelevät yhdessä niin Karjalan Tasavallan kuin Pohjois-Savon alueella. Työn yhteydessä suomalaiset siirtävät venäläisille kollegoille omaa vankkaa erityisosaamistaan, jota heillä on jääkauden jälkeisen pioneeriasutuksen tutkimuksesta. Tutkimus edellyttää pitkälle kehitettyä osaamista mm. rannansiirtymiskronologiasta sekä luotettavien ajoitusnäytteiden keräämisestä ja analysoinnista.

Suomalaisen työryhmän arkeologijäsenillä on jo pitkä kokemus vastaavanlaisista tehtävistä aiemmilta vuosilta, mm. Juankosken Akonpohjan varhaiskivikautisen asuinpaikan tutkimuksessa. Selvä näyttö taitotiedon korkeasta tasosta on, että työryhmän jäsenet ovat löytäneet valtaosan tällä hetkellä kaikkein vanhimmista tunnetuista asuinpaikoista niin Suomessa kuin Karjalan kannaksellakin. Niiden tuloksena tiedetään nyt, että alueiden pioneeriasutus on noin 600 – 800 vuotta vanhempaa kuin aiemmin otaksuttiin. Vastaavanlainen kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä panos on odotettavissa myös Karjalan Tasavallan alueella, sekä syvenevä ja alueita lähentävän yhteistyön vakiintuminen.

Hanke-ehdotus on jatkoa aiemmalle yhteistyölle/neuvotteluille

7. Ehdotus mahdollisesta venäläisestä partnerista (ks. ohjeet)

Petroskoin museo ja/tai yliopisto

8. Aiempi yhteistyö venäläisten kulttuuritoimijoiden kanssa (lyhyesti)

2. hakijayhteisön jäsenet mukana vastaavan kaltaisissa yhteistyötutkimuksissa v.1998-2004 Karjalan kannaksella.